

Principy a nástroje udržitelného rozvoje

Projekt Systém dlouhodobých priorit udržitelného rozvoje ve státní správě

Reg. Č. CZ.03.4.74/0../0.0/15_019/0002185

Úřad vlády České republiky

Odbor pro udržitelný rozvoj

Analytické práce v rámci KA2 projektu:

Metodická analýza k operacionalizaci principů udržitelného rozvoje

Analýza nástrojů udržitelného rozvoje pro státní správu a samosprávu

Analýza nástrojů udržitelného rozvoje pro občanskou společnost a jednotlivce

Analýza nástrojů udržitelného rozvoje pro soukromou sféru

ČR2030 : Principy udržitelného rozvoje

Udržitelný rozvoj je komplexní a dynamický systém

Zachovávejme a podporujme rozmanitost

Respektujme základní lidská práva

Participujme, diskutujme, budme transparentní a hledejme nenásilná řešení konfliktů

Učme se

Mysleme globálně a dlouhodobě

Jak definují rozvoj rozvojová studia?

„Během století se významy asociované s rozvojem propojily s mnoha dalšími, takže slovo rozvoj se, krok po kroku, transformovalo v pojem, jehož kontury jsou stejně přesné jako hranice měňavky“ (Esteve, 1992:10)

„Posledních 40 let můžeme nazvat věkem rozvoje. Tato epocha spěje ke svému konci, je čas napsat její nekrolog“. (Sachs, 1992:1)

Jak definují rozvoj rozvojová studia?

Dominantní praktikou rozvoje je **autoritativní intervence**. (Preston, 1996)

Autoritativní intervence je intencionální, řízená, a předpokládá směřování k určitému stavu (definovanému jako žádoucí), což předpokládá (domnělou) znalost druhého (jeho očekávanou reakci).

Utilitaristická tautologie znamená, že ať je rozvoj definován jakkoli, zdá se být jak prostředkem, tak cílem, a tak je předpokládáno, že cíle jsou přítomny od samotného počátku procesu rozvoje.

Typologie nástrojů udržitelného rozvoje

Ruth Kaufmann-Hayoz, Hansem Gutscher a jejich spolupracovníci:

- Příkazy a zákazy
- Ekonomické nástroje
- Nástroje služeb a infrastruktury
- Dohody o spolupráci
- Komunikační nástroje

Typologie nástrojů udržitelného rozvoje

Typologie opatření z Karty indikátorů (OECD)

- Normativní (Command and Control)
- Ekonomické
- Organizační (dobrovolné, operativní)
- Informační

Nástroje udržitelného rozvoje v ČR 2030

Za nástroj udržitelného rozvoje nyní považujeme skupiny opatření v rámci strategického řízení:

- dostatečně rozsáhlé
- gesčně nad/resortní nebo více/resortní

Nástroje udržitelného rozvoje v ČR 2030

Minimální sledovaná kritéria:

- které instituce mají nástroj v gesci a právní ukotvení
- způsob financování nástroje
- hlavní uživatele
- význam pro dosahování/naplňování cílů a principů ČR 2030

Nástroje udržitelného rozvoje v ČR 2030

Postup prací – reverzní čtení ČR 2030

- Kapitoly (návrhová část / analýza rozvoje)
- Cíle
- Podcíle
- Indikátory
- Karty indikátorů - opatření

Nástroje udržitelného rozvoje

kapitola Vládnutí

Nástroje identifikované s provazbou na Strategické cíle (a indikátory):

- Systém vzdělávání zaměstnanců a zaměstnankyň veřejné správy
- Systém cirkulace zaměstnanců a zaměstnankyň
- Veřejný vzdělávací systém
- Systém podpory orientovaného a aplikovaného výzkumu
- Systém budování odborného zázemí tvorby veřejných politik
- Systém hodnocení dopadů
- Pilotování veřejných politik
- Evaluace veřejných politik
- E-government
- Nástroje pro deliberaci veřejných politik
- Genderový audit
- Systém řízení kvality ve veřejné správě

Nástroje udržitelného rozvoje

kapitola Vládnutí

Nástroje identifikované BEZ provazby na Strategické cíle (a indikátory):

- Vyhodnocování dopadů na všechny legislativní návrhy
- Systém předvídání krizových situací a přípravy reakce na ně
- Systém metodické podpory poskytované z centra

Další postup

- bude vytvořen **katalog nástrojů k celé ČR 2030** (včetně nových či zamýšlených nástrojů z implementačních karet)
- nástroje budou rozděleny na **tři skupiny dle kritéria koncového uživatele**
- bude vypracována **sada metodických doporučení pro aplikaci principů a nástrojů udržitelného rozvoje**

Děkuji za pozornost

Zbyněk Machát
machat.zbynek@vlada.cz
+420 775845696

Úřad vlády České republiky

Odbor pro udržitelný rozvoj

